

Reasons of Preservice Teachers Attending the Pedagogical Formation Certificate Program for Choosing Teaching as a Profession

Sabahattin DENİZ^a, Uğur DOĞAN^b, Nurettin ŞAHİN^{*c}

Article Info

DOI: 10.14686/buefad.335442

Article History:

Received 20.08.2017
Revised 09.02.2018
Accepted 09.02.2018

Keywords:

Motivation,
Profession choice,
Pedagogical formation,
Structural equation modeling

Article Type:

Research article

Abstract

Due to social, economic and cultural conditions, preservice teachers' reasons for choosing the teaching profession differ from country to country. The purpose of the current study is to determine the factors affecting the choices of prospective teachers in the process of preferring the profession of teaching. The participants of the study were 230 voluntary preservice teachers randomly selected from among the students attending the pedagogical formation certificate program in the academic year of 2016-2017. Factors Influencing Teaching Choice scale (FIT-Choice scale) developed by Watt and Richardson (2007) and then adapted in the Turkish context by Kılınç, Watt and Richardson (2012) was used in the research. The correlation between the pedagogical formation students' motivation and level of perception in relation to their preferring the profession of teaching was investigated by using Structural Equation Modeling (SEM). It is seen that the obtained model has good fit indices. According to SEM, as a reason for choosing teaching as their profession, while the pedagogical formation students put greater emphasis on desire to work with children/adolescents and secure nature of the profession, they put less emphasis on transferability of teaching (job transferability) and use of the time allocated to the family. Moreover, their satisfaction with their decision to be a teacher seems to be great and it is observed that they have not been affected by the opinions of people around them.

Pedagojik Formasyon Sertifika Programına Katılan Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğini Tercih Nedenleri

Makale Bilgisi

DOI: 10.14686/buefad.335442

Makale Geçmişi:

Geliş 20.08.2017
Düzeltilme 09.02.2018
Kabul 09.02.2018

Anahtar Kelimeler:

Motivasyon,
Meslek seçimi,
Pedagojik formasyon,
Yapısal eşitlik modellemesi

Makale Türü:

Araştırma makalesi

Öz

Sosyal, ekonomik ve kültürel sebeplerle öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini tercih nedenleri ülkeden ülkeye farklılık göstermektedir. Bu araştırmanın amacı pedagojik formasyon öğrencilerinin, öğretmenlik mesleğine yönelik tercihlerini etkileyen faktörleri belirlemektir. Çalışmanın katılımcılarını 2016-2017 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde, pedagojik formasyon sertifika programına katılan öğrenciler arasından tesadüfi olarak seçilen 230 gönüllü öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmada Watt ve Richardson (2007) tarafından geliştirilen Kılınç, Watt ve Richardson (2012) tarafından uyarlanan Öğretmenin Seçimine Etki Eden Faktörler ölçeği (FIT-Choice scale) kullanılmıştır. Pedagojik formasyon öğrencilerinin öğretmenliği tercih etmelerine yönelik motivasyon ve algılama düzeyleri Yapısal Eşitlik Modellemesi (YEM) ile tespit edilmiştir. Elde edilen modelin iyi uyum indekslerine sahip olduğu görülürken, YEM'e göre öğretmen adayları mesleği çocuklarla/ergenlerle çalışmak istemeleri ve işin güvenli olması yönünden daha çok önemserken; uluslararası mesleki geçerlik ve aileye ayrılan zamanın kullanımı yönünden daha az önemsemektedir. Ayrıca öğretmenliği seçmelerine yönelik daha yüksek memnuniyet algısına sahip oldukları görülürken; çevrelerindeki görüşlerden daha az etkilendikleri anlaşılmaktadır.

*Corresponding Author: nsahin@mu.edu.tr

^a Assoc. Prof. Dr., Muğla Sıtkı Koçman University, Muğla/Turkey, <http://orcid.org/0000-0001-9595-2917>)

^b Asst. Prof. Dr., Muğla Sıtkı Koçman University, Muğla/Turkey, <http://orcid.org/0000-0001-7603-6470>)

^c Prof. Dr., Muğla Sıtkı Koçman University, Muğla/Turkey, <http://orcid.org/0000-0002-1049-6180>)

Introduction

There are several factors such as skills, interest, value, recommendations, opinions and suggestions of family and immediate friends affecting individuals' career choices. Such factors are also effective in individuals who will choose teaching profession as a career. It is an important matter to investigate by which factors (motivation and perception) those who chose the teaching profession made their career choices and to identify the domains of teaching.

Several researches have shown that preferences and motivations of teaching profession depend on numerous factors. According to Yüce, Şahin, Koçer & Kana (2013), there are three motivations in choosing teaching as a profession. These include external motivation (guaranteed job, money, holiday duration, social security, status of assignment and perception of an easy job), internal motivation (interest, personal satisfaction, desire for loving and wanting the profession), and social motivation (serving the people, society and country.) It has been reported in studies most of which have been carried out in USA that benefits about the job such as social mobility, time spared for family, social status, security, retirement and holiday and instructional skills are the most distinctive factors of choosing the teaching profession (Kılınç, Watt & Richardson, 2012). The studies conducted in Australia (Watt & Richardson, 2007), England (Malderez, Hobson, Tracey & Kerr, 2007), Taiwan (Wang, 2004) and Turkey (Boz & Boz, 2008; Kılcan, Keçe, Çepni, & Kılınç, 2014) have shown that teaching is chosen as profession for similar reasons. Since the abovementioned research studies are mostly in the qualitative survey model based on the data, which are obtained through open-ended questions, it is not possible to compare the results. Within the context of an international project (www.fitchoice.org), which was started to identify the factors, affecting individuals' decisions of being a teacher and find answer to the question "Why do feature teachers choose the career?" Factors Influencing Teaching Choice scale (FIT-Choice scale; Watt & Richardson, 2007) was developed. Eren & Tezel (2010) and Topkaya & Uztosun (2012) applied the FIT-Choice scale to preservice English teachers in Turkey. This scale was later applied to preservice preschool, primary and secondary school teachers by Kılınç et al. (2012) in a wider sample.

Studies conducted to identify motivations (Altınkurt, Yılmaz, & Erol, 2014) or attitudes (Eraslan & Çakıcı, 2011) of pedagogical formation program students for the teaching profession are observed in the literature. This is a study performed using the FIT-Choice scale with the preservice teachers attending the pedagogical formation program. The research aimed to identify the influences of motivational and perceptual factors when preservice teachers attending the pedagogical formation program chose the teaching profession according to the structure presented by the FIT-Choice scale.

Method

The research was carried out in the survey model and in the quantitative research design. Factors influencing the choices of a certain group for the teaching profession were described in an effort as they were. Survey models are research approaches that aim to describe a past or current case as it was or is (Karasar, 1984) or are generally used for explaining and evaluating a given case (Çepni, 2007).

Participants

The study was conducted with 230 voluntary students who were randomly selected from among students (graduate/undergraduate) attending the different branches of the pedagogical formation certificate program at the Faculty of Education of a university in western Anatolia in the spring term of 2016-2017. While the participants' ages varied between 21 and 47 (average: 24.64), 118 (51.3%) are female and 112 (48.7%) are male.

Data Collection Tool

The factors influencing teaching choice (FIT-Choice) scale. The FIT-Choice scale developed by Watt and Richardson (2007) is composed of 55 items, 18 factors and 2 subscales (Motivation and Perception). The grading in the Likert-type scale varies between 1=Strongly disagree and 5=Strongly agree. There are 12 factors (intrinsic career value, time for family, social influences, make social contribution, ability, shape future of children/adolescents, fallback career, work with children/adolescents, job security, prior teaching and learning experiences, enhance social equity, and job transferability) and 35 items in the first factor "motivation" and it explains 76.83% of total variance with the factor loads varying between .30 and .84 while there are 6 factors (salary, high demand, social status, expert career, satisfaction with choice, and social dissuasion) and 20 items in

the second factor “perception” and it explains 72.62% of total variance with the factor loads varying between .50 and .90.

Scale’s Turkish adaptation study was conducted by Kılınç (2012). Confirmatory factor analysis (CFA) was utilized for construct validity in the Turkish adaptation study. It was seen that both motivation ($\chi^2= 613.402$, $df= 84$, $RMSEA= .066$, $NFI= .976$, $NNFI/TLI= .974$, $CFI= .979$, $SRMR= .062$) and perception ($\chi^2= 639.435$, $df= 155$, $RMSE = .046$, $NFI= .969$, $NNFI/TLI= .971$, $CFI= .977$, $SRMR= .037$) subscales had good fit indices. The internal consistency coefficient was calculated for scale’s reliability analysis, and Cronbach’s Alpha values of motivation factors varied between .53 and .93 while Cronbach’s Alpha values of perception factors varied between .59 and .89. No matter how low internal consistency values may seem, according to Özdamar (2004), values below .40 are the indicators of an unreliable scale. The values in our study shows that the scale is reliable.

Cronbach’s Alpha values in the internal consistency analysis of the current study were found .82 for the motivation subscale and .76 for the perception subscale.

Data Collection

In the first week of pedagogical formation courses, the participants were informed of the research, and the scale was applied to those who wanted to answer it voluntarily in classrooms. The participants were assured for confidentiality and the scale was applied without participants’ names.

Data Analysis

Structural Equation Modeling (SEM) was used to identify the structure of motivational (intrinsic career value, time for family, social influences, make social contribution, ability, shape future of children/adolescents, fallback career, work with children/adolescents, job security, prior teaching and learning experiences, enhance social equity, and job transferability) and perceptual (salary, high demand, social status, expert career, satisfaction with choice, and social dissuasion) factors of teaching choice among the students of pedagogical formation program. The most basic purpose of SEM studies is to match the propositions of mind’s conceptual world with the data at hand and identify to what extent they coincide with each other (Şimşek, 2007). SEM was utilized in this research to see whether the structure put forth by Watt and Richardson (2007) in the measuring instrument is available in among the preservice teachers attending the pedagogical formation program, and if it is available, to explore which factors come to the forefront in the structure in question. SPSS 19 and Lisrel 8.80 were used for the data analysis.

Findings

Descriptive statistics

According to Table 1, total scores obtained by the preservice teachers in the Factors Influencing Teaching Choice scale are ($\bar{X}=139.67$) for the motivation subscale and ($\bar{X}= 72.87$) for the perception subscale. The scores obtained for the factors of the subscales are ability ($\bar{X}= 12.20$), intrinsic career value ($\bar{X}= 8.46$), job security ($\bar{X}= 12.91$), time for family ($\bar{X}= 11.45$), job transferability ($\bar{X}= 6.81$), enhance social equity ($\bar{X}= 12.51$), shape future of children/adolescents ($\bar{X}= 13.31$), make social contribution ($\bar{X}= 12.94$), work with children/adolescents ($\bar{X}= 12.88$), prior teaching and learning experiences ($\bar{X}= 12.05$), social influences ($\bar{X}= 11.99$), and fallback career ($\bar{X}= 6.68$) for the motivational factors and high demand ($\bar{X}= 11.33$), expert career ($\bar{X}= 12.37$), satisfaction with choice ($\bar{X}= 12.06$), social status ($\bar{X}= 21.48$), social dissuasion ($\bar{X}= 9.54$), and salary ($\bar{X}= 6.09$) for the perceptual factors.

Structural equation modeling

SEM was conducted to identify the effect of motivational and perceptual factors in teaching choice of the preservice teachers, and the result is presented in Figure 1. The fit indices regarding the analysis showed that the model had perfect fit ($\chi^2= 1787$, $df= 1224$, $\chi^2/df= 1.46$; $RMSEA= 0.045$; $NFI= 0.91$; $CFI= 0.97$; $NNFI= 0.96$; $IFI= 0.97$; $RFI= 0.90$; $RMR= 0.086$; $SRMR= 0.071$). While all factor loads seem to be significant and above the moderate level, error variance of the items is below .90. The model obtained from the factors influencing teaching choice shows that there is a significant relationship between motivation and perception. Moreover, it is seen that the most efficient factors of the motivation subscale are “work with children/adolescents” ($\beta= .90$) and “job security” ($\beta= .82$).

Table 1. Descriptive Statistics of Motivational and Perceptual Factors in Teaching Choice

Variables	$\bar{X}$	SD	Min	Max	Variables	$\bar{X}$	SD	Min	Max
1. Intrinsic career value	8.46	1.58	3	10	14. Salary	6.09	1.98	2	10
2. Time for family	11.45	2.26	4	15	15. High demand	11.33	2.39	4	15
3. Social influences	11.99	2.29	3	15	16. Social status	21.48	4.21	6	30
4. Ability	12.20	2.13	6	15	17. Expert career	12.37	1.98	3	15
5. Make social contribution	12.94	1.85	5	15	18. Satisfaction with choice	12.06	2.16	6	15
6. Shape future of children/ adolescent	13.31	3.25	6	54	19. Social dissuasion	9.54	2.63	3	15
7- Fallback career	6.68	1.24	2	10	20. Perception	72.87	8.60	48	93
8. Work with children adolescent	12.88	2.22	3	15					
9. Job security	12.91	4.03	5	65					
10. Prior teaching and learning experiences	12.05	2.35	3	15					
11. Enhance social equity	12.51	1.95	6	15					
12. Job transferability	6.81	1.66	2	10					
13. Motivation	139.67	15.84	77	200					

It is understood that “job transferability” ($\beta = .52$) and time for family ($\beta = .53$) are the factors with the lowest factor loads in the motivation subscale. In the perception subscale, satisfaction with choice ($\beta = .77$) seems to be the factor with the highest factor load, which is followed by salary ($\beta = .69$) and expert career ($\beta = .68$). The lowest factors in the perception subscale are social status ($\beta = .57$), high demand ($\beta = .56$), and social dissuasion ($\beta = .42$).

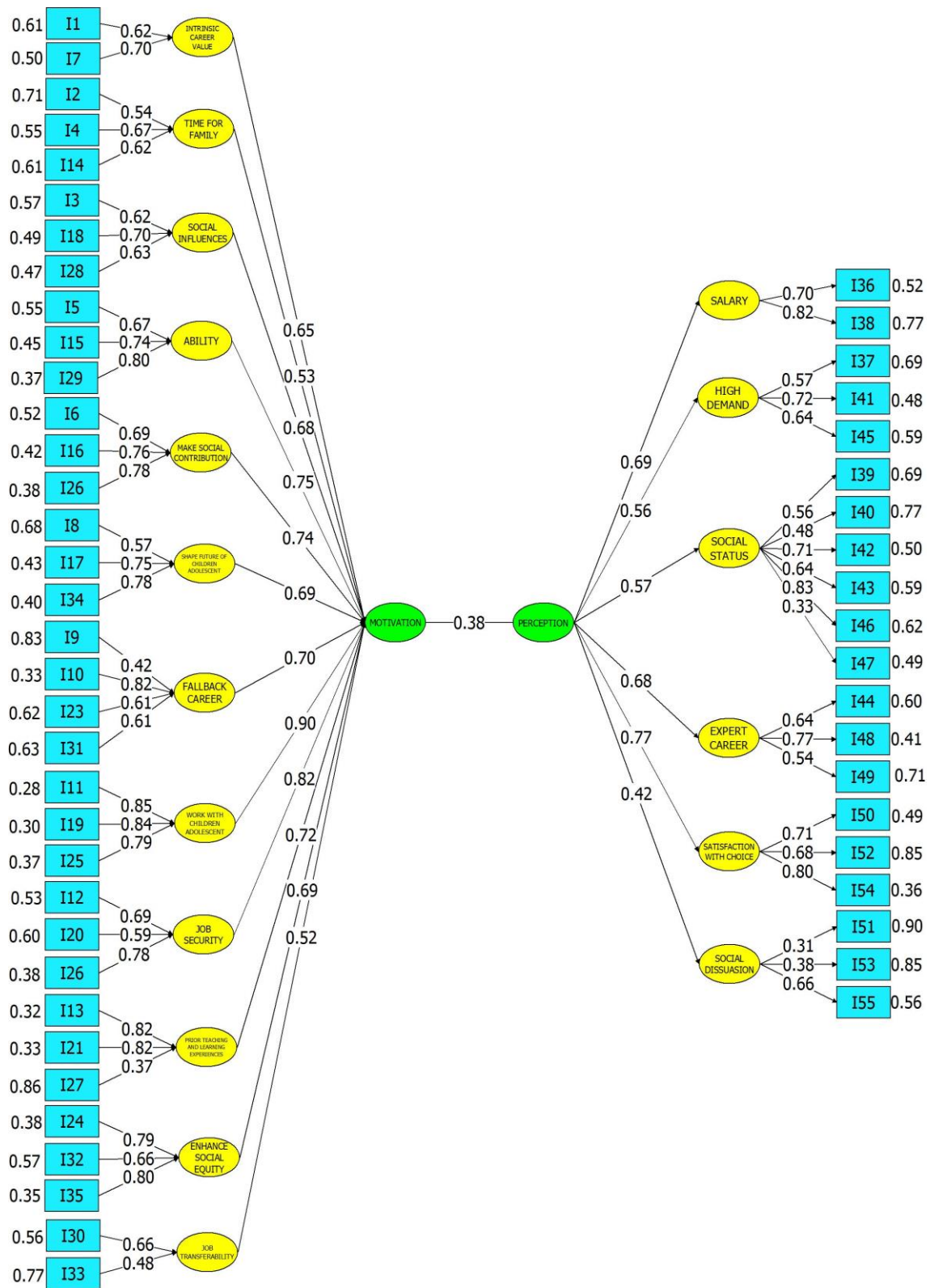

Figure 1. Parameters of the Structural Model

Discussion and Conclusion

Similarly to the research conducted by Kılınç et al. (2012), the findings of this study show that the choices of teaching profession are rather about desire for working with children/adolescents and job security. In the study carried out by Watt et al. (2012) which included different countries, it was found that intrinsic career values, desire for working with children/adolescents, perceived ability of being a teacher and making social contribution were higher. It was found in this study that work with children/adolescents, ability, make social contribution, prior teaching and learning experiences, and fallback career were high-level motivational factors, shape future of children/adolescents, enhance social equity, social influences, intrinsic career value, time for family and job transferability were on a moderate level. Factors such as satisfaction with choice, salary, expert career, social status, high demand, and social dissuasion were more effective in pedagogical formation students' choice of teaching profession.

It was observed that pedagogical formation students' teaching choice was influenced rather by work with children/adolescents and job security, which are the motivational factors. In this finding, it is highly important that teaching is a profession based on loving the children. Desire of working with children is the essence of such kind of a profession. Özsoy, Özsoy, Özkara, & Memiş (2010) emphasize that majority of preservice teachers choose this profession as they love children. It is also known that working conditions of teaching are more secure than the conditions of many other jobs in terms of job security. Göçer-Şahin & Gelbal (2016) found that teaching profession is chosen primary because its working conditions are easy. Being a guaranteed job and high social security are encouraging, too (Çermik, Doğan & Şahin, 2010). It is understood that how pedagogical formation students chose this profession was influenced positively by job guarantee and a working environment of child love and job security. However, there are findings achieved in the study by Watt et al. (2012) that teaching profession has a low job security. The reason can be considering the fact that most of the teachers in Europe are employed on a contractual basis. While many countries grant their teachers the status of a civil servant, few of them provide them with the status of a civil servant with a lifelong career as an employment opportunity. Such opportunity is only available in Spain, Greece, France, Cyprus, Malta, and Germany. Although most of the teachers strike a permanent contract deal only after given years in European countries, job contracts offer a fixed term in some countries (Eurydice Network, 2013). The pedagogical formation students regard teaching as a profession fit for their abilities, report their teaching skills to be high and state that they have the qualities of a good teacher. This can be associated with the fact that they find themselves competent in terms of vocational qualifications. It can also be that their knowledge, skills, attitudes and habits in their branches are effective. Prior positive learning experiences and teacher models of preservice teachers in the educational-instructional process are effective in their teaching choice. It is emphasized in the research performed by Boz and Boz (2008) that prior knowledge and experiences are among the effective reasons for choice of teaching as profession. No matter which branch of teaching it is, it is known that prior learning and experiences are influential. Teacher-training institutions provide such attainments through content knowledge, general culture and pedagogical formation in the cooperation of school-faculty in the teaching practice courses.

It is observed that the roles of teaching profession in contributing to social values are cared about by preservice teachers. This result is similar to the research results achieved by Özsoy et al. (2010). However, it can be assumed that the preservice teachers are in search for a fallback career. With the recent changes, employment conditions of preservice teachers in public schools have been limited compared to previous years. Hence, it is understandable that they are in search for a fallback career. It is also understood that the students are going through a dilemma in the context of career choices for their own specialization (their graduate/undergraduate fields) and the teaching profession. That is, one can think of the search for a plan B as an influence. It has been also even more important that they want to play a role in children's education and shaping their future.

It can be also observed that environment, family and friend group is effective in choosing the teaching as a profession. According to Yong (1995), wishes of people in an individual's immediate circle have an impact on choosing teaching. How the preservice teachers mentioned about teaching as a moderate choice despite the desire for regarding it as a real professional career can be inferred from their statements about wanting to be their professional fields primarily. With this sense, it is seen that they have interest in teaching and want to become teachers. As stated by Watt et al. (2012), time for family is among the lowest factors for teaching choice. It can be assumed that the effects of wish to work as a teacher, short-term working conditions and mentality of long holidays in different countries are lower.

As for the factors in the perception subscale, high level of satisfaction with choice among the pedagogical formation students was high in the research. Positive feelings and decisiveness about becoming teacher affected this result. It is also thought that teaching pays well, and its salary is good. On the other hand, teachers' salaries are perceived as low in our country, which coincides with the opinions that teacher salaries are low in developed countries (Richardson & Watt, 2006; Yazıcı, 2009). The pedagogical formation students think that teaching requires having technical knowledge and equipment and it requires specialty as a profession, that it does not have a difficult and heavy workload and its status and reputability do not have the desired criteria. Çermik et al. (2010) achieved comparable results. It is understood that the social environment has trivial effect on individuals' choosing teaching as a profession or another job. Diversity of job/working environments can be said to be a factor that increase the possibility of choosing teaching profession as it is compared to the effect of social environment. Lower effect of social environment on students' choices of becoming teacher than other factors can be explained with the diversity of job/working environments regarding their fields. Students attending the Faculty of Sports Sciences, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Faculty of Science-Literature, Faculty of Tourism, Faculty of Health Sciences, Faculty of Engineering, Faculty of Technology, Faculty of Aquaculture, and Faculty of Fine arts may have the conditions of working in several jobs and their wish to become teachers can be associated with their search for versatile professional competency. It was explored in the research carried out by Eren & Tezel (2010) that preservice teachers' skills of teaching, their satisfaction with teaching choice, their desire of becoming teacher and social service practices played a key intermediary role in their choice of teaching.

In a holistic approach toward the findings obtained in this study, it is seen that job security of teaching and work with children/adolescents as the motivational factors and satisfaction with teaching choice and salary as the perceptual factors were featured among the factors influencing the choice of preservice teachers attending the pedagogical formation program. Although teacher salaries are low in our country, teaching is preferred as a profession due to its job security.

Similar to the result of studies conducted in England (Carrington, 2002) and Australia (Watt & Richardson, 2007), these study results showed that teaching profession is mostly chosen by women, for flexible and part-time employment opportunities for the family and by individuals rather with the moderate and low socioeconomic status (Kılınç et al., 2012). According to Watt et al. (2012), there are differences among countries in the motivational and perceptual changes, which influence the choice of teaching as a profession.

Use of a standard scale in samples with different socio-cultural values may offer the opportunity to explore how several factors affect the motivation for teaching and to make intercultural comparisons. Relationship between these effects and other variables can be also supported with quantitative and qualitative studies. Experts continuing their job as teachers can be consulted.

With the changes in 2011, teacher education was restructured through the pedagogical formation certificate program. According to the regulation, it is now allowed by the Ministry of National Education, Board of Education that graduates of faculties of science and literature as well as graduates and undergraduates from the departments of other faculties suitable for the teaching branches receive the pedagogical formation certificate program. In other words, not only the graduates of faculties of education but also the graduates/undergraduates of almost all faculties are granted the opportunity to become teachers. This development can be utilized to improve the findings of our study through new research with prospective teachers who will choose teaching. It can be ensured that professional qualities of preservice teachers are enhanced in graduate programs with/without thesis.

Investigating how preservice teachers receiving the pedagogical formation perceive the teaching profession will contribute to answering the questions "why" and "to what end" in choosing teaching as a profession. Informing the youngsters who plan to choose the teaching profession through vocational guidance efforts as of the high school years may enable them to live as happier, more successful and more productive individuals in years to come. This way, preservice teachers will have chosen the teaching profession in accordance with their interests, abilities and values as of high school.

Pedagojik Formasyon Sertifika Programına Katılan Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğini Tercih Nedenleri

Giriş

Kişisel yetenek, ilgi, değer, aile ve yakın dostların tavsiye, görüş ve önerileri gibi bireylerin kariyer tercihlerini etkileyen pek çok sebep bulunmaktadır. Bu tür sebepler kariyer olarak öğretmenlik mesleğini tercih edecek bireyler üzerinde de etkili olmaktadır. Öğretmenlik mesleğini seçenlerin kariyer tercihlerini hangi faktörlere (motivasyon ve algılama) göre belirlediğinin araştırılması ve öğretmenlik alanlarının belirlenmesi de önemli bir konudur.

Bugüne kadar yapılan pek çok araştırma öğretmenlik mesleğine yönelik tercih ve motivasyonun pek çok faktöre bağlı olarak değiştiğini göstermektedir. Yüce, Şahin, Koçer ve Kana'ya (2013) göre öğretmenliğin bir meslek olarak tercih edilmesinde üç tür motivasyondan bahsedilmektedir. Bunlar dışsal motivasyon (iş garantisi, para, tatil süresi, sosyal güvenlik, atanma durumu ve kolay bir iş olarak görülmesi), içsel motivasyon (ilgi, kişisel tatmin, mesleği sevmeye ve isteme arzusu) ve sosyal motivasyon (insan, toplum ve ülkeye hizmet etme) olarak vurgulanmaktadır. Çoğu ABD'de yapılan pek çok araştırmada sosyal hareketlilik, aileye ayrılan zaman, sosyal statü, emniyet, emeklilik ve tatil gibi iş ile ilgili yararlar ve öğretimle ilgili yeteneklerin öğretmenlik mesleğini tercih etmedeki en belirgin faktörler olduğu bildirilmiştir (Kılınç, Watt & Richardson, 2012). Avustralya (Watt & Richardson, 2007), İngiltere (Malderez, Hobson, Tracey & Kerr, 2007), Taiwan (Wang, 2004) ve Türkiye'de (Boz & Boz, 2008; Kılcan, Keçe, Çepni, & Kılınç, 2014) yapılan çalışmalar da benzer nedenlerle öğretmenlik mesleğinin tercih edildiğini göstermiştir. Yukarıda bahsedilen araştırmalar pek azı dışında çoğunlukla açık uçlu sorular yoluyla elde edilen verilere dayalı nitel tarama modelinde araştırmalar olduğundan sonuçları karşılaştırmak mümkün olamamaktadır. Bu amaçla "insanlar neden öğretmenlik mesleğini seçiyor?" sorusuna cevap bulmak için bireylerin öğretmen olma yönündeki kararlarında etkili olan faktörleri belirlemek amacıyla başlatılan uluslararası bir proje (www.fitchoice.org) kapsamında Factors Influencing Teaching Choice scale (FIT-Choice scale; Watt & Richardson, 2007) geliştirilmiştir. Eren ve Tezel (2010); Topkaya ve Uztosun (2012) İngilizce öğretmen adaylarına FIT-Choice ölçeğini Türkiye'de uygulamıştır. Daha sonra bu ölçek daha geniş bir örnekleme Kılınç ve diğerleri (2012) tarafından okulöncesi, ilkökul ve ortaokul öğretmen adaylarına uygulanmıştır.

Alanyazında pedagojik formasyon programı öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik motivasyonları (Altınkurt, Yılmaz, & Erol, 2014) veya tutumlarının (Eraslan & Çakıcı, 2011) belirlenmesi amacıyla yapılmış çalışmalara rastlanmaktadır. Bu çalışma FIT-Choice ölçeğinin kullanıldığı pedagojik formasyon programına devam eden öğretmen adaylarıyla yapılmış bir çalışmadır. Bu araştırmanın amacı, FIT-ölçeğinin sunduğu yapıya göre pedagojik formasyon programına katılan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini seçimindeki motivasyonel ve algı faktörlerinin etkisini belirlemektir.

Yöntem

Araştırma nicel araştırma deseninde tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Belirli bir grubun öğretmenlik mesleğine yönelik tercihlerini etkileyen faktörler olduğu şekliyle betimlenmeye çalışılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır (Karasar, 1984), ya da genelde verilen bir durumu açıklamak ve değerlendirme yapmak için kullanılmaktadır (Çepni, 2007).

Katılımcılar

Çalışma 2016-2017 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde, Batı Anadolu'daki bir Üniversitenin Eğitim Fakültesinde pedagojik formasyon sertifika programına farklı alanlardan kayıtlı (mezun/lisans öğrencisi) öğrenciler arasından tesadüfi olarak seçilmiş 230 gönüllü öğrenciyi kapsamaktadır. Katılımcıların yaşları 21 ile 47 arasında değişirken (Ort: 24.64), 118'i kız (%51.3), 112'si erkek (%48.7) öğrenciden oluşmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Öğretmenin Seçimine Etki Eden Faktörler (FIT-Choice) ölçeği. Watt ve Richardson (2007) tarafından geliştirilen FIT-Choice (Factors Influencing Teaching Choice) 55 maddeden ve 18 alt boyut ve 2 üst boyuttan (Motivasyon ve Algı) oluşmaktadır. Likert tipi bir derecelendirme benimsenen ölçekte derecelendirme 1=Kesinlikle katılmıyorum ve 5=Tamamen katılıyorum arasında değişmektedir. Birinci üst boyut olan "motivasyon" boyutunda 12 alt boyut (içgüdümlü mesleki kariyer, aileye zaman, sosyal etki, mesleki yeterlik, sosyal hizmet, çocukların-ergenlerin geleceğinin şekillenmesi, yedek kariyer, çocuk ve ergenlerde çalışma, iş güvenliği, önceki öğrenme ve öğretmen deneyimleri, sosyal eşitliği sağlama, iş transferi) ve 35 madde bulunmakta ve toplam varyansın %76.83'ünü açıklarken, faktör yük değerleri .30 ile .84 arasında değiştiği görülürken, ikinci

üst boyut olan ‐algı‐ 6 alt boyut (maaş, yoğun iş, sosyal statü, uzmanlık eğitimi, seçim memnuniyeti, sosyal vazgeçirme) ve 20 maddeden oluşmakta toplam varyansın %72.62’sini açıklamakta ve faktör yük değerleri .50 ile .90 arasında değişmektedir.

Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması Kılınç ve diğerleri (2012) tarafından yapılmıştır. Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışmasında yapı geçerliği için doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yöntemi uygulanmıştır. Motivasyon boyutunun iyi uyum indekslerine sahip olduğu görünürken ($\chi^2= 613.402$, $df= 84$, $RMSEA= .066$, $NFI= .976$, $NNFI/TLI= .974$, $CFI= .979$, $SRMR= .062$) algı boyutunun da aynı şekilde iyi uyum indekslerine sahip olduğu görülmüştür ($\chi^2= 639.435$, $df= 155$, $RMSEA= .046$, $NFI= .969$, $NNFI/TLI= .971$, $CFI= .977$, $SRMR= .037$). Ölçeğin güvenilirlik analizi için iç tutarlılık katsayısına bakılmış ve motivasyon boyutunun alt boyutlarının Cronbach’s Alpha değerlerinin .53 ile .93 arasında değiştiği, algı boyutunun alt boyutlarının Cronbach’s Alpha değerlerinin .59 ile .89 arasında değiştiği görülmektedir. İç tutarlılık değerleri her ne kadar düşük olarak gözüксе de Özdamar’a (2004) göre .40’ın altındaki ölçek iç tutarlılık değerleri güvenilir olarak kabul edilmez.

Mevcut çalışmada iç tutarlılık analizinde motivasyon boyutu için Cronbach’s Alpha değerinin .82; algı boyutunun Cronbach’s Alpha değerinin .76 olduğu saptanmıştır. Buna göre, çalışmamızda elde edilen değerler ölçeğin güvenilir olduğunun göstergesidir.

Verilerin Toplanması

Pedagojik formasyon derslerinin başladığı ilk hafta, katılımcılara araştırmayla ilgili bilgi verilmiş olup, gönüllü olarak ölçekleri yanıtlamak isteyenlere sınıflarda toplu olarak ölçekler uygulanmıştır. Ölçek katılımcılar tarafından doldurulmadan önce gizlilik konusunda güvence verilmiş ve ölçekler isimsiz olarak uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Öğretmenlik tercihindeki faktörlerden motivasyon (*yetenek, gerçek kariyer değeri, iş güvenliği, aileye zaman, iş transferi, sosyal eşitliği arttırma, çocuk ve ergenlerin şekillenmesi, topluma (sosyal) katkı sağlama, çocuk ve ergenlerle çalışma, önceki öğrenme ve öğretme deneyimleri, sosyal etki, yedek kariyer*) ve algılama (*yoğun iş, kariyer uzmanlığı, seçim memnuniyeti, sosyal statü, sosyal vazgeçirme, ücret*) faktörlerinin pedagojik formasyon programı öğrencilerindeki yapısını belirlemek için Yapısal Eşitlik Modellemesi (YEM) kullanılmıştır. YEM çalışmalarının en temel amacı kafamızdaki kavramsal dünyanın önermelerini elimizdeki veri ile eşleştirmek ve bunların birbiri ile ne kadar uyduğuna belirlemektir (Şimşek, 2007). Bu araştırmada, Watt ve Richardson (2007) tarafından ölçme aracında ortaya konulan yapının pedagojik formasyon programına devam eden öğretmen adaylarında var olup olmadığı eğer var ise bu yapıda hangi boyutların öne çıktığını ortaya koymak amacıyla YEM kullanılmıştır. Verilerin analizi için SPSS 19 ve Lisrel 8.80 kullanılmıştır.

Bulgular

Betimsel istatistikler

Öğretmenlik seçimindeki motivasyonel faktörlerle algılama faktörlerinin ortalama ve standart sapmaları Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1’e bakıldığında öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini seçmelerini etkileyen faktörler ölçeğinden aldıkları toplam puanları motivasyon düzeyinde ($\bar{X}= 139.67$) ve algılama düzeyinde ($\bar{X}= 72.87$) olduğu görülmektedir. Ölçeğin alt boyutundan aldıkları puanlar ise motivasyon [Mesleki yeterlik ($\bar{X}= 12.20$), İçgüdümlü mesleki kariyer ($\bar{X}= 8.46$), iş güvenliği ($\bar{X}= 12.91$), aileye ayrılan zaman ($\bar{X}= 11.45$), iş transferi ($\bar{X}= 6.81$), sosyal eşitliği artırma ($\bar{X}= 12.51$), çocuk ve ergenlerin geleceğinin şekillendirme ($\bar{X}= 13.31$), sosyal katkı sağlama ($\bar{X}= 12.94$), çocuk ve ergenlerle çalışma ($\bar{X}= 12.88$), önceki öğrenme ve öğretme deneyimleri ($\bar{X}= 12.05$), sosyal etki ($\bar{X}= 11.99$), yedek kariyer ($\bar{X}= 6.68$)] ve algılama [yoğun iş ($\bar{X}= 11.33$), uzmanlık eğitimi ($\bar{X}= 12.37$), seçim memnuniyeti ($\bar{X}= 12.06$), sosyal statü ($\bar{X}= 21.48$), sosyal vazgeçirme ($\bar{X}= 9.54$), ücret ($\bar{X}= 6.09$)] olarak elde edilmiştir.

Tablo 1. Öğretmenlik Seçimindeki Motivasyonel ve Algı Faktörlerinin Betimsel İstatistikleri

Değişken	$\bar{X}$	SS	Min	Max	Değişken	$\bar{X}$	SS	Min	Max
1. İlgüdümlü mesleki kariyer değeri	8.46	1.58	3	10	14. Ücret (maaş)	6.09	1.98	2	10
2. Aileye ayrılan zaman	11.45	2.26	4	15	15. Yoğun iş	11.33	2.39	4	15
3. Sosyal etki	11.99	2.29	3	15	16. Sosyal statü	21.48	4.21	6	30
4. Mesleki yeterlik	12.20	2.13	6	15	17. Uzmanlık eğitimi	12.37	1.98	3	15
5. Sosyal hizmet	12.94	1.85	5	15	18. Seçim memnuniyeti	12.06	2.16	6	15
6. Çocuk /ergenlerin geleceğini şekillendirme	13.31	3.25	6	54	19. Sosyal vazgeçirme	9.54	2.63	3	15
7. Yedek kariyer	6.68	1.24	2	10	20. Algılama	72.87	8.60	48	93
8. Çocuk ve ergenlerle çalışma	12.88	2.22	3	15					
9. İş güvenliği	12.91	4.03	5	65					
10. Önceki öğrenme ve öğretme deneyimleri	12.05	2.35	3	15					
11. Sosyal eşitliği sağlama	12.51	1.95	6	15					
12. İş transferi	6.81	1.66	2	10					
13. Motivasyon	139.67	15.84	77	200					

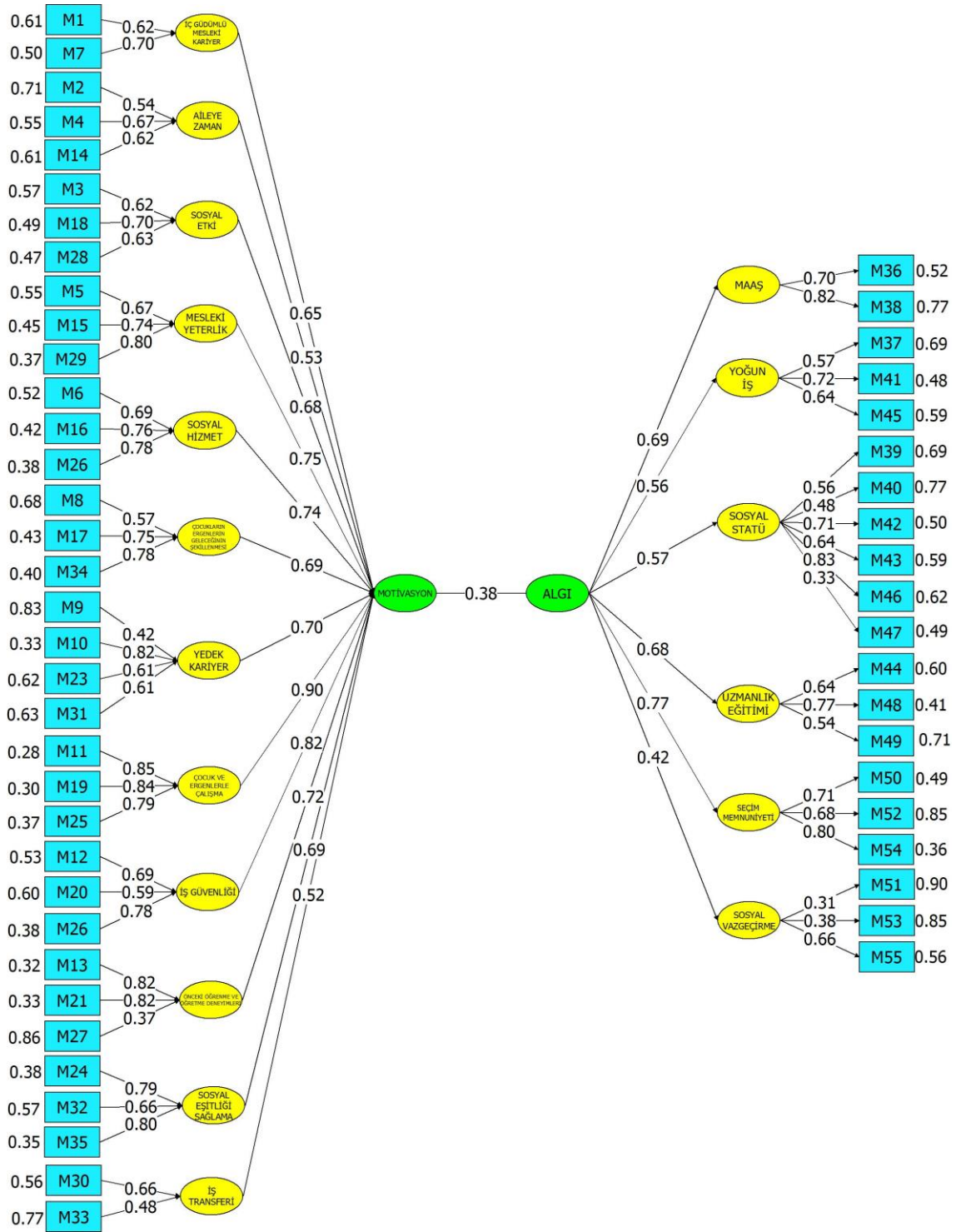
Yapısal eşitlik modellemesi

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini seçimindeki motivasyonel ve algı faktörlerinin etkisini belirlemeye yönelik YEM yapılmış ve sonuç Şekil 1’de verilmiştir. Analize ilişkin uyum indekslerine bakıldığında modelin mükemmel sonuç verdiği görülmüştür ($\chi^2=1787$, $df=1224$, $\chi^2/df=1.46$; RMSEA= 0.045; NFI= 0.91; CFI= 0.97; NNFI= 0.96; IFI= 0.97; RFI= 0.90; RMR= 0.086; SRMR= 0.071). Bunun yanında bütün faktör yüklerinin anlamlı ve orta seviyenin üstünde değerler aldığı görülürken, maddelerin hata varyansının ise .90’nın altında olduğu görülmektedir. Öğretmenlik mesleğinin seçimindeki faktörlerden elde edilen modele göre motivasyon ve algı arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir. Bunun yanında motivasyon boyutunun en etkin faktörlerinin “çocuklar ve ergenlerle çalışma” ($\beta= .90$); ve “iş güvenliği” ($\beta= .82$) olduğu görülmektedir.

Motivasyon boyutundaki “iş transferi (uluslararası mesleki geçerlik)” ($\beta= .52$) ve aileye zaman (aileye ayrılan zaman) ($\beta=.53$) boyutlarının ise en düşük faktör yük değerlerine sahip boyutlar olduğu anlaşılmaktadır. Algı boyutundaki en etkili faktöre bakıldığında ise öğretmenliği seçme memnuniyetinin ($\beta= .77$) ön plana çıktığı görülmektedir. Daha sonra gelen faktör ise maaş ($\beta=.69$) ve uzmanlık eğitimi ($\beta= .68$)dir. Algı boyutundaki diğer en düşük boyutlar ise sosyal statü ($\beta= .57$); yoğun iş ($\beta= .56$) ve sosyal vazgeçirme boyutudur ($\beta= .42$).

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmanın bulguları Kılınç ve diğerleri (2012) tarafından yapılan araştırma ile benzer şekilde öğretmenlik mesleğine yönelik tercihlerin daha çok çocuk ve ergenlerle çalışma isteği ve iş güvenliği olduğunu ortaya koymaktadır. Watt ve diğerleri (2012)’nin farklı ülkeleri kapsayan çalışmalarında, içsel değerlerin, çocuk ve ergenlerle çalışma isteğinin, önceki öğrenme ve öğretme deneyimlerinin, algılanan öğretmen olma yeteneği ve sosyal hizmet sağlama isteklerinin daha yüksek olduğu bulgularına ulaşılmıştır. Mevcut çalışmada çocuk ve ergenlerle çalışma isteği, iş güvenliği, algılanan öğretmen olma yeteneği (mesleki yeterlik), sosyal hizmet, önceki öğrenmeler, öğretmeler ve modeller, yedek kariyer (ikinci bir meslek) arayışı yüksek düzeyde bir

Şekil 1. Yapısal Modelin Parametre Değerleri

motivasyonel faktör olmakta iken; çocuk ve ergenlerin geleceğinin şekillenmesi, sosyal eşitliği sağlama, sosyal etki, içgüdümlü mesleki kariyer değeri, aileye ayrılan zaman ve iş transferi (uluslararası mesleki geçerlik) gibi faktörlerin ise ortalama düzeyde olduğu bulunmuştur. Pedagojik Formasyon öğrencilerinin öğretmenlik mesleğini seçmelerinde; meslekle ilgili olarak memnuniyet duygusu, aylık ücret, uzmanlık, statü iş yoğunluğu ve toplumsal (sosyal) vazgeçirme gibi nedenler, daha etkili olmaktadır.

Motivasyonel faktörün alt boyutlarında; pedagojik formasyon öğrencilerinin, öğretmenlik mesleğine yönelik tercihlerini daha çok çocuk ve ergenlerle çalışma isteği ve iş güvenliğinin etkilediği görülmektedir. Bu bulguda öğretmenliğin çocuğu sevme üzerine kurulu bir meslek olduğunun önemi büyüktür. Çocuklarla çalışma isteği bu tür bir mesleğin özünü oluşturmaktadır. Özsoy, Özsoy, Özkara, ve Memiş'e (2010) göre öğretmen adaylarının büyük çoğunluğunun çocukları sevdikleri için bu mesleği tercih ettikleri vurgulanmaktadır. Ayrıca ülkemizde öğretmenlik mesleğinde, çalışma koşullarının iş güvenliği yönünden diğer birçok meslekten daha güvenli olduğu bilinmektedir. Göçer-Şahin ve Gelbal'in (2016) araştırmasında öğretmenlik mesleğinin öncelikli olarak çalışma koşulları rahat olduğu için seçildiği bulgusuna ulaşılmıştır. Garantili bir iş olması ve sosyal güvenliğinin yüksek olması da teşvik edici olmaktadır (Çermik, Doğan & Şahin, 2010). İş garantisi ve çalışma ortamının, çocuk sevgisi ve iş güvenliği içermesinden dolayı, pedagojik formasyon öğrencilerinin bu mesleği tercih etmelerini olumlu yönde etkilediği anlaşılmaktadır. Ancak Watt ve diğerleri (2012)'nin çalışmasında öğretmenlik mesleğinin iş güvencesinin düşük olduğu yönünde elde edilen bulgular bulunmaktadır. Bunun nedeni olarak, Avrupa'daki öğretmenlerin çoğunun sözleşmeli olarak işe alınmaları gösterilebilir. Çoğu ülke öğretmenlerine memur statüsü verirken, çok azı ek istihdam olanağı olarak bir ömür sürecek kariyerli memur statüsünü sağlamaktadır. Bu olanak, sadece İspanya, Yunanistan, Fransa, Kıbrıs, Malta ve Almanya'da mevcuttur. Avrupa ülkelerindeki öğretmenlerin çoğunun belli bir yıldan sonra kalıcı sözleşmesi olmasına rağmen, bazı ülkelerde iş sözleşmeleri sabit dönemli olmaktadır (Eurydice Network, 2013). Pedagojik formasyon öğrencileri, öğretmenliği yeteneklerine uygun bir meslek olarak görmekte, öğretme yetilerini yüksek olarak ifade etmekte ve iyi bir öğretmenin niteliklerine sahip olduklarını belirtmektedirler. Bu durum mesleki nitelikleri yönünden kendilerini yetkin görmeleri ile ilişkilendirilebilir. Kendi branşlarında almış oldukları bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıkların etkili olmasından kaynaklanabilir. Eğitim-öğretim sürecinde öğretmen adaylarının önceki olumlu öğrenme deneyimleri ve öğretmen modelleri de öğretmenliği tercih etmelerinde etkili olmaktadır. Boz ve Boz'un (2008) araştırmasında öğretmenliğin tercih edilmesindeki nedenler arasında önceki bilgi ve deneyimlerin etkisinin olduğu vurgulanmaktadır. Hangi öğretmenlik alanında olursa olsun ön öğrenmelerin ve deneyimlerin etkili olduğu bilinmektedir. Öğretmen yetiştiren kurumlar bu tür kazanımları öğretmenlik uygulaması derslerinde okul-fakülte işbirliği ile birlikte, özel alan bilgisi, genel kültür ve pedagojik formasyon kazanımlarıyla gerçekleştirilmektedir.

Öğretmenlik mesleğinin, toplumsal değerlere katkı sağlamada oynadığı rolün de öğretmen adaylarıncı önemsendiği görülmektedir. Bu sonuç Özsoy ve diğerleri (2010) yaptığı araştırma ile benzerlik göstermektedir. Ancak öğretmen adaylarının, ikinci bir meslek arayışı (yedek kariyer) içerisinde oldukları söylenebilir. Son yıllarda yapılan değişiklikler ile önceki yıllara göre öğretmen adaylarının kamu okullarında istihdam edilme koşulları sınırlandırılmış. Bu sebepten öğretmen adaylarının yedek kariyer arayışında olmaları anlaşılabilir bir durumdur. Öğrencilerin kendi alan uzmanlıklarına (mezun oldukları/polacakları alan) yönelik yapacakları mesleki tercihleri ile öğretmenlik mesleği arasındaki tercihleri bağlamında ikilem yaşadıkları anlaşılmaktadır. Ya da bir 'B' planı arayışı etkisinden kaynaklandığı düşünülebilir. Çocukların eğitimlerinde rol almak istemeleri ve geleceklerini şekillendirmede görev alma istekleri de önem kazanmaktadır.

Çevrenin, ailenin ve arkadaş grubunun öğretmenlik mesleğini tercih etmede rol aldığı da görülmektedir. Yong (1995)'e göre bireyin yakın çevresindeki insanların istekleri öğretmenliğin tercih edilmesinde etkili olmaktadır. Öğretmenliği gerçek mesleki kariyer olarak görme isteğinin var olmasına rağmen orta düzeyde bir tercih olarak belirtilmesi de katılımcıların öncelikli olarak kendi mesleki alanlarında yer almak istediklerini belirtmelerinden anlaşılmaktadır. Bu anlayışla birlikte öğretmenlikle ilgilendikleri ve öğretmen olmak istedikleri de görülmektedir. Watt ve diğerleri (2012)'nin belirttiği gibi aileye ayrılan zaman isteği düşük tercihler arasında yer almaktadır. Farklı ülkelerde öğretmen olarak çalışma isteğinin ve kısa süreli çalışma koşullarının, bol tatil anlayışının etkisinin daha düşük olduğu anlaşılmaktadır.

Araştırmada, algısal faktörün alt boyutunda yer alan faktörler incelendiğinde, pedagojik formasyon öğrencilerinin her şeye rağmen, öğretmenliği seçmelerindeki memnuniyet duygusunun yüksek düzeyde olması önemlidir. Öğretmen olmaya yönelik olumlu duygular göstermeleri ve kararlı olmaları bu sonuçta etkili olmaktadır. Aynı zamanda öğretmenliğin iyi kazandırdığı ve ücretinin iyi olduğu da düşünülmektedir. Oysa ülkemizde öğretmenlerin ücretlerinin düşük olduğu algılanırken gelişmiş ülkelerde de bu görüşü destekler nitelikte

öğretmen ücretlerinin düşük olduğu yönünde görüşler görülmektedir (Richardson & Watt, 2006; Yazıcı, 2009). Pedagojik formasyon öğrencilerinin algılarında öğretmenliğin teknik bilgi ve donanıma sahip olmayı gerektirdiği ve uzmanlık gerektiren bir meslek olduğu; zor ve ağır bir iş yüküne sahip olmadığı; statüsünün ve saygınlığının istenilen ölçütlere çekilmediği düşüncesi yer almaktadır. Çermik ve diğerleri (2010) çalışmasında benzer sonuçlar elde edilmiştir. Buldukları toplumsal çevrenin öğretmenliği, meslek olarak seçmelerinde ya da öğretmenlik dışında bir mesleği seçmelerinde, etkilerinin az olduğu anlaşılmaktadır. İş/çalışma ortamlarının çeşitliliği, sosyal çevrenin etkisi ile kıyaslandığından öğretmenlik mesleğini seçmede tercihi arttıran bir etken olduğu söylenebilir. Sosyal çevrenin etkisinin, öğrencilerin öğretmen olma tercihlerinde, diğer faktörlere göre daha düşük olması, kendi alanları ile ilgili iş/çalışma ortamlarını çeşitli olması ile açıklanabilir. Türkiye’de Spor Bilimleri fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler fakültesi, Fen-Edebiyat fakültesi, Turizm fakültesi, Sağlık Bilimleri fakültesi, Mühendislik fakültesi, Teknoloji fakültesi, Su Ürünleri fakültesi, Güzel Sanatlar fakültesi öğrencileri çok farklı mesleklerde çalışabilme koşullarına sahip olabilmektedirler ve öğretmen olmak istemeleri de çok yönlü mesleki yeterlilik arayışlarıyla ilişkilendirilebilir. Eren ve Tezel’in (2010) yaptıkları bir araştırmada öğretmen adaylarının öğretmenlikteki yeteneklerinin, öğretmenliği seçmelerindeki memnuniyetlerinin, öğretmen olmayı istemelerinin ve topluma hizmet uygulamalarında, öğretmenliği tercih etmelerinde önemli bir arabuluculuk rolünü oynadığı ortaya konulmuştur.

Bu çalışmada elde edilen bulgulara bütüncül bir bakış açısı ile bakıldığında, pedagojik formasyon programına devam eden öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini seçmede motivasyon boyutunda öğretmenlik mesleğinin güvenli olması, çocuk ve ergenlerle çalışma, algı boyutunda ise öğretmenliği seçmeden memnuniyet ve ücretin ön plana çıktığı görülmektedir. Her ne kadar ülkemizde öğretmen maaşları düşük olsada iş güvenliğinden dolayı öğretmenlik tercih edilen bir meslek olarak öne çıkmaktadır.

Bu çalışmanın sonuçları İngiltere (Carrington, 2002) ve Avustralya’da (Watt & Richardson, 2007) yapılan araştırmaların sonuçlarıyla benzer şekilde, ülkemizde öğretmenlik mesleğinin çoğunlukla kadınlar tarafından, aile için esnek ve part-time çalışma imkanı sunduğu için ve daha çok orta ve düşük sosyo-ekonomik statüdeki bireylerce tercih edildiğini göstermiştir (Kılınç ve diğerleri, 2012). Watt ve diğerleri (2012)’e göre ülkeler arasında öğretmenlik mesleği seçimini etkileyen motivasyonel ve algısal değişimlerde farklılıklar bulunmaktadır.

Farklı sosyo-kültürel değerlere sahip örneklemeler arasında standard bir ölçeğin kullanılması çeşitli faktörlerin öğretmenlik mesleğine yönelik motivasyonu nasıl etkilediğini keşfetme ve kültürlerarası karşılaştırmalar yapma imkânı sunabilir/oluşturabilir. Bunun yanında bu etkilerin diğer değişkenlerle ilişkisi nicel ve nitel çalışmalar ile desteklenebilir. Öğretmenlik mesleğine devam etmekte olan uzmanlardan da yararlanılabilir.

2011 yılında yapılan değişikliklerle pedagojik formasyon sertifika programı ile öğretmen yetiştirme eğitimi yeniden yapılandırılmıştır. Bu düzenlemeye göre, Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulunca Fen-Edebiyat fakülteleri mezunlarının yanı sıra diğer fakültelerin öğretmenlik alanlarına uygun olan bölümlerinin mezunları veya son sınıflarına devam eden öğrencilerinin pedagojik formasyon sertifika eğitimini almalarına imkan sağlanmıştır. Yani sadece Eğitim fakültelerinden mezun olan öğrencilere değil, neredeyse tüm fakültelerden öğrenci/mezunlara öğretmen olabileme fırsatı tanınmıştır. Gelecekte öğretmenlik mesleğini tercih edecek öğretmen adayları üzerinde yapılacak yeni araştırmalar ile çalışmamızın bulguları geliştirilebilir. Tezli ve tezsiz yüksek lisans programları ile öğretmen adaylarının mesleki niteliklerinin geliştirilmesi sağlanabilir.

Pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının, öğretmenlik mesleğini algılama biçimlerinin incelenmesine yönelik araştırmaların yapılması öğretmenlik mesleğini tercih etmedeki neden ve niçinlerin bulunmasında etkili olacaktır. Ülkemizde öğretmenlik mesleğini tercih etmeyi düşünen gençlerin lise yıllarından itibaren mesleki rehberlik çalışmaları ile bilgilendirilmeleri gelecek yıllarda daha mutlu, başarılı ve verimli bireyler olarak yaşamalarına katkı sağlayabilir. Bu şekilde öğretmen adayları liseden itibaren ilgi, yetenek ve değerlerine uygun olarak öğretmenlik mesleğini tercih etmiş olacaklardır.

References

- Altınkurt, Y., Yılmaz, K., & Erol, E. (2014). Pedagojik formasyon programı öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik motivasyonları [Pedagogic formation program students' motivations for teaching profession]. *Trakya University Journal of Education*, 4(1), 48-62.
- Boz, Y. & Boz, N. (2008). Kimya ve matematik öğretmen adaylarının öğretmen olma nedenleri [Prospective chemistry and mathematics teachers' reasons for choosing teaching as a profession]. *Kastamonu Education Journal*, 16(1), 137-144.
- Carrington, B. (2002). A quintessentially feminine domain? Student teachers' constructions of primary teaching as a career. *Educational Studies*, 28(3), 287-303. <http://dx.doi.org/10.1080/0305569022000003735>.
- Çepni, S. (2007). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş [Introduction to research and project studies]*. Trabzon: Celepler Publishing.
- Çermik, H., Doğan, B., & Şahin, A. (2010). Sınıf öğretmenliği öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini tercih sebepleri [Prospective elementary classroom teachers' motives for selecting teaching profession]. *Pamukkale University Journal of Education*, 28(2), 201-212.
- Eraslan, L. & Çakıcı, D. (2011). Pedagojik formasyon programı öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları [Pedagogical formation program students' attitudes towards teaching profession]. *Kastamonu Education Journal*, 19(2), 427- 438.
- Eren, A. & Tezel, K.V. (2010). Factors influencing teaching choice, professional plans about teaching, and future time perspective: A mediational analysis. *Teaching and Teacher Education*, 26(7), 1416-1428. <https://doi.org/http://dx.doi.org/10.1016/j.tate.2010.05.001>
- Eurydice Network. (2013). *Key data on teachers and school leaders in Europe*. 2013 Edition. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Retrieved February 1, 2018 from http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/key_data_series/151EN.pdf
- Göçer-Şahin, S. & Gelbal, S. (2016). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini seçme nedenlerinin ölçeklenmesi [A Scaling of preservice teachers' motivational factors in choosing the teaching profession]. *Journal of Measurement and Evaluation in Education and Psychology*, 7(2), 443-458.
- Karasar, N. (1984). *Bilimsel araştırma yöntemi [Scientific research method]*. Ankara: Bilim Publications.
- Kılcan, B., Keçe, M., Çepni, O., & Kılınç, A. Ç. (2014). Prospective teachers' reasons for choosing teaching as a profession. *Kastamonu Education Journal*, 22(1), 69-80.
- Kılınç, A., Watt, H.M.G., & Richardson, P.W. (2012). Factors influencing teaching choice in Turkey. *Asia-Pacific Journal of Teacher Education*, 40(3), 199-226. <https://doi.org/10.1080/1359866X.2012.700048>
- Malderez, A., Hobson, A.J., Tracey, L., & Kerr, K. (2007). Becoming a student teacher: core features of the experience. *European Journal of Teacher Education*, 30(3), 225-248. <https://doi.org/10.1080/02619760701486068>
- Özdamar, K (2004). *Paket programlar ile istatistiksel veri analizi (5. bs) [Statistical data analysis with packaged software (5th ed.)]*. Eskisehir: Kaan Bookstore.
- Özsoy, G., Özsoy, S., Özkara, Y. & Memiş, A.Y. (2010). Factors affecting pre-service teachers' choice of teaching as a profession. *Elementary Education Online*, 9(3), 910-921.
- Richardson, P.W. & Watt, H.M.G. (2006). Who chooses teaching and why? Profiling characteristics and motivations across three Australian Universities. *Asia-Pacific Journal of Teacher Education*, 34(1), 27-56.
- Şimşek, Ö.F. (2007). *Yapısal eşitlik modellemesine giriş: Temel ilkeler ve LISREL uygulamaları [Introduction to structural equation modeling: Basic principles and LISREL applications]*. Ankara: Siyasal Bookstore.
- Topkaya, E.Z. & Uztosun, M.S. (2012). Choosing teaching as a career: Motivations of pre-service English teachers in Turkey. *Journal of Language Teaching and Research*, 3(1), 126-134. <https://doi.org/10.4304/jltr.3.1.126-134>

Wang, H.H. (2004). Why teach science? Graduate science students' perceived motivations for choosing teaching as a career in Taiwan. *International Journal of Science Education*, 26(1), 113-128. <https://doi.org/10.1080/0950069032000070243>

Watt, H.M.G. & Richardson, P.W. (2007). Motivational factors influencing teaching as a career choice: Development and validation of the FIT-choice scale. *The Journal of Experimental Education*, 75(3), 167-202. <https://doi.org/10.3200/JEXE.75.3.167-202>

Watt, H.M.G., Richardson, P.W., Klusmann, U., Kunter, M., Beyer, B., Trautwein, U., ve diğerleri (2012). Motivations for choosing teaching as a career: An international comparison using the FIT-Choice scale. *Teaching and Teacher Education*, 28(6), 791-805. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2012.03.003>

Yazıcı, H. (2009). Öğretmenlik mesleği, motivasyon kaynakları ve temel tutumlar: kuramsal bir bakış [Teaching profession sources of motivation and basic attitudes: a theoretical overview]. *Kastamonu Education Journal*, 17(1), 33-46.

Yüce, K., Şahin, E.Y., Koçer, E. & Kana, F. (2013). Motivations for choosing teaching as a career: a perspective of pre-service teachers from a Turkish context. *Asia Pacific Education Review*, 14(3), 295-306. <https://doi.org/10.1007/s12564-013-9258-9>

Yong, B.C.S. (1995). Teacher trainees' motives for entering into a teaching career in Brunei Darussalam. *Teaching and Teacher Education*, 11(3), 275-280. [https://doi.org/http://dx.doi.org/10.1016/0742-051X\(94\)00023-Y](https://doi.org/http://dx.doi.org/10.1016/0742-051X(94)00023-Y)